

Aparitia unui nou sociolog in lumea politica locala este, in buna masura, naturala. Nu exista vreun partid semnificativ care sa nu beneficieze de ajutorul catorva reprezentanti ai acestei discipline cu un statut respectabil. Motivele de suprafata tin de manipularea sondajelor de opinie, insa exista si ratiuni mai profunde, care sugereaza directii mult mai nefaste.

In primul rand, ar fi aparenta de tehnocratie si stiintificitate. Prea putina lume mai poate fi astazi frecventata fara o dovada cat de mica a unei spoieri de expertiza, indiferent de domeniu. Asa ca, in competitia politica, a nu te hrani de la aceste izvoare nesecate de studii blindate cu date si informatii decupate apriori risca sa te eliminate din joc. Politica nu mai este de mult ocupatia celor educati in istorie, filosofie si retorica, ci a celor care se inconjoara de cei mai multi specialisti (in comunicare, in marketing politic, in vestimentatie, etc) si se elibereaza de orice morală. Iar sociologul detine un rol de frunte in aceasta comunitate profesionala. "Knowledge is power" (Bacon) in cel mai terestru sens.

Si din acest motiv sociologul este expertul de serviciu al oricarui politician dornic sa supuna oameniei unor tratamente socialiste mai elaborate. Nu veti vedea folosit termenul ca atare, insa apar tot felul de edulcorante - vezi "policy" - care tradeaza o pasiune mecanicista. Tentatia de a folosi informatia sau de a o produce, acolo unde lipseste, devine irezistibila. Sociologul traieste si hranește iluzia ca detine cheia comportamentului uman, a societatii si, pe cale de consecinta, a modelarii ei. Studiile empirice, cu jargonul de rigoare si armatura matematica, garanteaza, in aparenta, recomandarile mai tari care, altfel, ar trezi, poate, semne de intrebare.

De pilda, o lucrare despre miturile pensionarii, care arata ca pensionarii nu sunt cei mai saraci romani, ca pensiile nu sunt cu mult mai mici decat salariile, samd, vine manusa pentru o propunere legislativa de majorare a varstei de pensionare. In acelasi timp, ascunde adevarata

problema a sistemului de pensii si anume etatismul.

Camouflarea mesajului in termenii aparent neutri oferiti de studiile "value free" ofera oportunitati fabuloase pentru inginerie sociala. Cine s-ar putea oare opune unor politici exprimate cu ajutorul unor metode presupus stiintifice, in urma unor cercetari amanuntite, ar avea de infruntat nu doar capriciile unui personaj oarecare, ci revansa Stiintei. Aceasta tendinta a fost ridiculizata admirabil de matematicianul Tom Lehrer intr-un cantecel insuficient cunoscut: "They consult / Sounding occult / Talking like a Mathematics PhD / They can snow all their clients / By calling it science / Although it's only sociology "

Nu constituie, de altfel, o intamplare ca mai toti sociologii notabili au fost avocati ai socialismului. Exista si exceptii celebre, dar ele raman doar exceptii.

Totusi, cea mai importanta problema a sociologului ramane impostura sa stiintifica. Imprumutand metodele stiintelor naturale, sociologul spera sa se bucur de succesul lor, care intarzie inevitabil sa apara. "(...) the scientific sociology applied a prestige-carrying name to their study. They were not classifying in the true sense; they were instigating an attitude. In brief, "social science" is itself a rhetorical expression, not an analytical one. The controversy over their methods and recommandations which goes on today continues to reflect that fact" (R. Weaver – Concealed rhetoric in scientific sociology).

Pe langa aceasta dificultate insurmontabila de a reproduce metode din stiintele reale, o problema suplimentara, ocultata deliberat, o reprezinta folosirea perpetua unor concepte cu o incarcatura morala, care-l transforma pe sociolog intr-un etician apostat.

"(...) the terms in his vocabulary are polar, in that their meaning changes according to what they are matched with. And since the sociologist has the opportunity to match them with almost anything, he is not dealing with scientific invariables when he talks about "the underprivileged" or a "social problem". He is being an ethical philosopher from the beginning, with the responsibility which it implies" (R. Weaver – Concealed rhetoric in scientific sociology).

Oricat ar parea de revolutionara, dezvrajirea stiintelor sociale reprezenta un pas decisiv pentru a lasa in urma epoca acelor "sophists, calculators and economists" anticipati de Burke. Mai ales ca nu a ramas nimic bun in urma. "Ceea ce trebuie sa invatam de la stiintele sociale, asa cum

Sociologii unei lumi în declin

Scris de Ninel Ganea
Marți, 02 Aprilie 2013 18:23

sunt ele acum, este căt de putina cunoastere ne pot ele oferi dincolo de cunoasterea obisnuită a vietii sociale pe care o avem oricum” (Alasdair MacIntyre).